

# Ang Tinagong Kasaysayan sa Bersikulo Kap-atan—Numero Baynte Singko

## *Ezekiel Numero Sais*

Jeff Pippenger  
2026-08-11

Nagakuha ako gikan sa usa ka pahayag sa *\*Testimonies\** nga naghatag ug nagkalainlaing mga laray sa kamatuoran may kalabotan sa kasinatian ni Ezekiel, Isaias, ug Juan sulod sa santuwaryo. Milingi si Juan aron tan-awon ang tingog sa iyang luyo diha sa Pinadayag kapitulo uno.

Didto ako sa Espiritu sa adlaw sa Ginoo, ug nakadungog ako sa luyo ko ug usa ka dakung tingog, ingon sa usa ka trumpeta, nga nagaingon, Ako mao ang Alpha ug Omega, ang nahauna ug ang naulahi; ug, Ang imong makita, isulat sa usa ka basahon, ug ipadala kini ngadto sa pito ka mga iglesya nga atua sa Asia; ngadto sa Efeso, ug ngadto sa Smirna, ug ngadto sa Pergamo, ug ngadto sa Tiatira, ug ngadto sa Sardis, ug ngadto sa Filadelfia, ug ngadto sa Laodicea. Ug milingi ako aron tan-awon ang tingog nga misulti kanako. Ug sa akong paglingi, nakita ko ang pito ka bulawanong mga tangkawan. Pinadayag 1:10–12.

Gikan sa pulo sa Patmos ug dayon ngadto sa langitnong santuwaryo, diin nakita ni Juan ang panan-awon ni Cristo nga gipahibalo kanato ni Sister White, mao ra ang maong panan-awon nga nakita ni Daniel sa ikapulo nga kapitulo sa iyang basahon.

“Niadtong mga adlaw, ako si Daniel nagmasulob-on sulod sa tulo ka tibuok semana. Wala ako mokaon ug lamian nga tinapay, ni unod ni bino wala mosulod sa akong baba, ni wala usab ako magdihog sa akong kaugalingon.... Unya giyahat ko ang akong mga mata, ug mitan-aw, ug ania karon, may usa ka tawo nga sinul-oban ug lino, kansang mga hawak gibaksan sa lunsayng bulawan sa Uphaz. Ang iyang lawas usab sama sa berilo, ug ang iyang nawong sama sa dagway sa kilat, ug ang iyang mga mata sama sa mga suga sa kalayo, ug ang iyang mga bukton ug ang iyang mga tiil sama sa kolor sa pinasinaw nga tumbaga, ug ang tingog sa iyang mga pulong sama sa tingog sa panon sa katawhan’ (Daniel 10:2–6).”

“Kining hulagway susama niadtong gihatag ni Juan sa dihang si Cristo gipadayag kaniya didto sa Isla sa Patmos. Wala nay laing mas labaw nga persona kay ang Anak sa Dios nga mipakita kang Daniel. Ang atong Ginoo moanhi uban sa laing langitnong sinugo aron tudloan si Daniel kon unsay mahitabo sa ulahing mga adlaw.” Sanctified Life, 49.

Ang unang siyam ka bersikulo nag-ila kon sa unsang paagi ang Pinadayag ni Jesu-Cristo ginabuksan diha-diha sa dili pa matapos ang panahon sa pagsulay sa tawo. Ang pinadayag gihatag sa Dios kang Jesus, nga mihatag niini kang Gabriel, nga maoy mihatag niini kang Juan uban sa sugo alang kang Juan nga ipadala ang mensahe ngadto sa pito ka mga iglesya. Si Isaias midawat sa iyang sugo sa pagbuhat sa mao rang buluhaton diha sa kapitulo unom, ug si Ezequiel midawat sa mao gihapong mando sa mga kapitulo dos ug tres. Si Juan binilanggo sa dihang midawat siya sa iyang sugo, si Ezequiel ug si Daniel mga bihag sa Babilonia, ug si Isaias nagkinabuhi sulod sa

kasaysayan sa dautang hari nga si Ahaz sa Juda.

“Adunay mga ligid sulod sa mga ligid diha sa usa ka kahikayan nga hilabihan ka komplikado nga sa unang pagtan-aw nagpakita kini kang Ezeziel nga daw anaa sa bug-os nga kalibog. Apan sa dihang kini nanglihok, ang ilang paglihok may maanindot nga kahusto ug hingpit nga panag-uyon. Ang mga langitnong binuhat maoy nagpalihok niining mga ligid, ug, labaw sa tanan, ibabaw sa mahimayaong trono nga safiro, atua ang Walay Kataposan; samtang naglibot sa trono ang nagalibot nga balangaw, ilhanan sa grasya ug gugma. Napildi sa makahahadlok nga himaya sa maong talan-awon, si Ezeziel mihapa sa yuta, sa dihang usa ka tingog nagsugo kaniya sa pagbangon ug sa pagpatalinghug sa pulong sa Ginoo. Unya gihatag kaniya ang usa ka mensahe sa pasidaan alang sa Israel.” Testimonies, 751.

Unya nadungog ko ang tingog sa Ginoo, nga nagaingon, Kinsa ang akong ipadala, ug kinsa ang moadto alang kanato? Unya miingon ako, Ania ako; ipadala ako. Isaia 6:8.

“Gihatag kini nga panan-awon kang Ezeziel sa usa ka panahon nga ang iyang hunahuna napuno sa mangitngit nga mga pangagpas sa umaabot. Iyang nakita ang yuta sa iyang mga amahan nga naghigda sa pagkabiniyaan...”

“Sa susamang paagi, sa dihang hapit na sa pag-abli sa Dios ngadto sa hinigugmang Juan sa kasaysayan sa iglesia alang sa umalabot nga mga kapanahonan, gihatagan Niya siya ug kasiguruhan sa pagtagad ug pag-atiman sa Manluluwas alang sa Iyang katawhan pinaagi sa pagpadayag kaniya sa ‘Usa nga sama sa Anak sa tawo,’ nga naglakaw taliwala sa mga tangkawan, nga nagsimbolo sa pito ka mga iglesia. ...”

“Kining mga pagtulon-an alang sa atong kaayohan. Kinahanglan ipahaluna nato ang atong pagtoo diha sa Dios, kay ania sa atong atubangan ang usa ka panahon nga mosulay sa mga kalag sa mga tawo. ...”

“Nanindog kita sa pultahan sa dagku ug mabug-at nga mga hitabo. Ang tagna nagaagan ug natuman sa madali. Ang Ginoo anaa na sa pultahan. Sa dili madugay moabli sa atong atubangan ang usa ka yugto nga bug-os sa makapadani ug mabug-at nga kahulogan alang sa tanang buhi. Ang mga panaglalis sa nangagi pagabanhawon pag-usab; motungha ang bag-ong mga panaglalis. Ang mga talan-awon nga pagadulaan dinhi sa atong kalibotan wala pa gani mahandom sa mga tawo. Si Satanas nagalihok pinaagi sa tawhanong mga galamiton. Kadtong naningkamot sa pag-usab sa Konstitusyon ug sa pagpaniguro sa usa ka balaod nga magpatuman sa pagtuman sa Domingo, diyutay ra ang ilang pagsabut sa mahimong sangpotanan. Ang usa ka krisis ania na gayud sa atong ibabaw.”

“Apan ang mga alagad sa Dios dili angay mosalig sa ilang kaugalingon niining dakong kaguliyang. Sa mga panan-awon nga gihatag kang Isaia, kang Ezequiel, ug kang Juan atong makita kon unsa ka suod ang kalangitan nga nalambigit sa mga hitabo nga nagakahitabo dinhi sa yuta ug kon unsa kadaku ang pag-atiman sa Dios alang kanila nga matinumanon Kaniya. Ang kalibotan dili walay Magmamando. Ang laraw sa mga panghitabo nga umalabot anaa sa mga kamot sa Ginoo. Ang Kamahalan sa langit nagkupert sa kaugmaon sa mga nasud, maingon man sa mga kabalak-an sa Iyang iglesia, diha sa Iyang kaugalingong pagdumala. ...”

“Sa panan-awon ni Ezekiel, ang kamot sa Dios atua ilalom sa mga pako sa mga querubin. Kini aron tudloan ang Iyang mga alagad nga ang langitnong gahum mao ang nagahatag kanila ug kalampusan. Siya magabuhat uban kanila kon biyaan nila ang kasal-anan ug mahimong putli sa kasingkasing ug sa kinabuhi.

“Ang masanag nga kahayag nga nagalihok taliwala sa buhing mga binuhat uban sa kapaspas sa kilat nagrepresentar sa kapaspason diin kining buhata sa katapusan mopadayon ngadto sa hingpit nga pagkompleto. ...”

“Mga igsoon, dili kini panahon karon alang sa pagminatay ug pagkawad-an sa paglaum, dili panahon sa pagpasakop sa pagduhaduha ug pagkadili-motoo. Si Cristo dili karon usa ka Manluluwas nga anaa sa bag-ong lubnganan ni Jose, nga gisirhan sa usa ka dakong bato ug gitimrihan sa Romanhong timri; kita may nabanhaw nga Manluluwas. Siya mao ang Hari, ang Ginoo sa mga panon; nagalingkod Siya sa taliwala sa mga kerubin; ug taliwala sa panagbingkil ug kagubot sa mga nasud nagabantay gihapon Siya sa Iyang katawhan. Siya nga nagamando sa mga langit mao ang atong Manluluwas. Gitakdo Niya ang matag pagsulay. Gitan-aw Niya ang kalayo sa hudno nga kinahanglan mosulay sa matag kalag. Sa diha nga ang mga salipdanan sa mga hari pagapukanon na, sa diha nga ang mga udyong sa kapungot sa Dios molagbas sa mga kasingkasing sa Iyang mga kaaway, ang Iyang katawhan mamaingon nga luwas diha sa Iyang mga kamot.” Testimonies, tomo 5, 752–754.

Upat ka biblikanhong mga saksi ang nagpanghimatuod sa kamatuoran nga ang mensahe sa Pinadayag ni Jesu-Cristo gihatag ngadto niadtong mga tawo nga gihulagway pinaagi niining mga kasinatian sa propeta diha sa santuwaryo. Sa dihang mosulod kita ngadto sa langitnong santuwaryo, didto ihatag kanato ang mensahe nga gitugyanan kita sa pagmantala. Ang “kalayo sa hudno” nga mosulay sa “matag kalag” mao ang hudno sa Malakias tres.

Apan kinsa man ang makaantus sa adlaw sa iyang pag-anhi? ug kinsa man ang makabarog sa diha nga siya magapakita? kay siya sama sa kalayo sa magtutunaw, ug sama sa sabon sa mga tigpanglaba: Ug siya molingkod ingon nga magtutunaw ug mag-uulay sa salapi: ug iyang hinloan ang mga anak ni Levi, ug pagaputlion sila sama sa bulawan ug salapi, aron sila makahalad ngadto sa Ginoo ug halad diha sa pagkamatarung. Unya ang halad sa Juda ug Jerusalem mahimong makapahimuot ngadto sa Ginoo, maingon sa karaang mga adlaw, ug maingon sa unang mga tuig. Malakias 3:2–4.

Ang mag-uulay nahibalo nga ang salapi naa na sa hudno sulod sa hustong gidugayon sa panahon sa dihang ang salapi nahimong ingon ka putli nga kini nagapakita sa nawong sa mag-uulay. Kining kamatuoran mahitungod sa paagi sa karaang pagpino sa salapi nagakaayon sa hinungdanong berbo nga “marah” nga nakita ni Daniel sa ikanapulo ka kapitulo. Niining katapusang mga adlaw, ang Ginoo nagamando sa Iyang katawhan ngadto sa santuwaryo aron sulayan, putlion, ug hinloan ang mga kandidato nga mahimong bahin sa bandera sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo. Niining panahona, “Siya makigbuhat uban” kanato, “kon” kita “mopahilayo sa kasal-anan ug mamahimong putli sa kasingkasing ug kinabuhi.” Ang uban, sama sa Daniel 10, mokalagiw gikan niana nga kasinatian, apan kadtong gisimbolohan ni Daniel nga makakita gayud sa dakong panan-awon sa salamin sa pagpadayag ni Jesu-Cristo, ingon sa gihulagway ni Isaias, mahikapan ang ilang mga

ngabil pinaagi sa baga gikan sa halaran ug maputli ug maandam sa paghatag ug mensahe ngadto sa usa ka apostatang iglesia, ug unya ngadto sa kalibotan.

Ang mensahe gipahayag ngadto niadtong mga matinumang kalag diha sa santuwaryo. Ang Levitico 23, kon ipahiuyon sa Pentecostal nga panahon, gituyo aron magpakita sa Kaban sa tugon diha sa Labing Balaang Dapit. Pinaagi sa pagtuo, ang estruktura sa mga mensahe sa maong kapitulo nag-ila sa tulo ka mga timailhan sulod sa balaang kasaysayan diin natuman ang pagsulay sa hudno. Halangdon sa pagka-langitnon—ang propetikong estruktura sa kapitulo 23 nagtugot sa estudyante sa taga sa pagpangita kang Ezekiel diha sa bersikulo 1 sa kapitulo 1.

Karon nahitabo sa ikakatloan ka tuig, sa ikaupat ka bulan, sa ikalimang adlaw sa bulan, samtang didto ako uban sa mga binihag daplin sa suba sa Chebar, nga ang mga langit naablihan, ug nakita ko ang mga panan-awon sa Dios. Sa ikalimang adlaw sa bulan, nga mao ang ikalimang tuig sa pagkabinihag ni Haring Jehoiachin. Ezekiel 1:1, 2.

Ingon nga saserdote sa panahon sa pagpatik sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo, si Ezekiel atua sa ikakatloan ka tuig sa ikanapulog-pito nga siklo sa Jubilee, lima ka tuig sa wala pa ang ikatulo sa tulo ka mga paglikos sa Jerusalem ni Nabucodonosor niadtong 587 BC. Ang ikakatloan ka tuig sa bersikulo mao ang katloan ka tuig human sa labing daku nga rebaybal sa kasaysayan sa Daang Tugon, ug kini anaa sa ikalimang adlaw sa ikalimang tuig, sa ingon gibutang ang numero nga lima ibabaw sa pagpamatuod ni Ezekiel. Sa duha ka pang-abli nga mga bersikulo atong makita ang katloan nga giila sa makausa ug ang numero nga lima nga gihisgutan sa makatulo. Diha sa estruktura sa Levitico beinte-trés nga gipahan-ay uyon sa Pentecostal nga panahon, ang ikaduhang pagsulay nga girepresentahan sa katloan moabot ngadto sa pista sa mga trumpeta, ang lima ka adlaw ngadto sa pagkayab ni Cristo, unya lima ka adlaw ngadto sa adlaw sa pagpasig-uli, unya lima ka adlaw ngadto sa timailhang agianan nga nagrepresentar sa nahauna (Pentecostes) ug sa ulahiang (Tabernakulo) ulan. Ang estruktura nagapakita sa katloan, gisundan sa tulo ka mga lakang nga tag-lima. Si Ezekiel atua sa templo ug ang estruktura sa Levitico beinte-trés mao ang Arka.

Ang kasaysayan nagapamatuod sa kamatuoran nga si Ezekiel niadtong panahona lima ka tuig sa wala pa ang usa ka simbolikong paglikos nga nagtapos sa paglarawan sa hapit nang moabot nga balaod sa Dominggo, ingon sa girepresentahan sa pagkalaglag sa Jerusalem. Ang gidaghanon nga “lima” maoy usa ka pangunang bahin sa laraw sa Levitico baynte-tres, maingon man ang gidaghanon nga traynta.

Gipakita na niining mga artikulo nga sa dihang ang unang kawhaag-duha ka bersikulo sa kapitulo ipahimutang nga motakdo sa kataposang kawhaag-duha ka bersikulo, ug unya kining duha ka linya nga tag-kawhaag-duha ka bersikulo ipahimutang nga magkatakdo uban sa panahon sa Pentecostes, ang tulo-ka-lakang nga proseso sa pagsulay, nga mao ang kalayo sa hudno sa Malakias, dayag nga gihulagway. Ang tulo ka mga lakang adunay usa ka alpha ug omega sa nahaunang ug ikatulong mga lakang nga naglangkob sa usa ka sunod-sunod nga upat ka mga waymark nga nagrepresentar sa usa ka lakang.

Ang Pasko, gisundan sa pista sa tinapay nga walay levadura, gisundan sa halad sa unang mga bunga sa sebada, unya ‘lima’ ka adlaw paingon sa katapusan sa pista sa tinapay nga walay

levadura. Kining upat ka mga timaan maoy naglangkob sa unang pagsulay, ug si Jesus sa kanunay naghulagway sa katapusan pinaagi sa sinugdanan, ug ang ikatulong pagsulay usab naglangkob sa upat ka mga timaan. Ang pista sa mga trumpeta, unya ang pagkayab ni Cristo nga gisundan sa adlaw sa pagtabon-sa-sala, ug unya lima ka adlaw sa ulahi ang pag-abot sa Pentecostes ug sa mga Tabernakulo. Ang Pentecostes mao ang simbolo sa unang ulan ug ang mga Tabernakulo simbolo sa ulahing ulan. Sa modelo sa Levitico baynte-tres, ang Pentecostes ug ang mga Tabernakulo nagkatakdo.

Busa, mga anak sa Sion, ug pagmaya diha sa Ginoo nga inyong Dios; kay gihatag niya kaninyo ang unang ulan sa matarong nga sukod, ug paulanon niya alang kaninyo ang ulan, ang unang ulan, ug ang ulahing ulan sa nahaunang bulan. Joel 2:23.

Ang katapusang proseso sa pagsulay ug paghinlo nagsugod niadtong Disyembre 31, 2023. Ang unang pagsulay mao ang pundasyonal nga pagsulay nga gisimbolohan sa kontrobersiya sa “mga tulisan sa imong katawhan” nga nagbahin sa pundok nga kaniadto nasulayan na pinaagi sa kapakyasan sa Hulyo 18, 2020.

“Sa kasaysayan ug sa tagna ang Pulong sa Dios naghulagway sa dugay nang nagpadayon nga panagbangi tali sa kamatuoran ug sa kasaypanan. Kana nga panagbangi nagapadayon pa gihapon. Ang mga butang nga nahitabo kaniadto pagauliton. Ang karaang mga paglalis pagabanhawon pag-usab, ug ang bag-ong mga teoriya magapadayon sa pagtungha. Apan ang katawohan sa Dios, nga sa ilang pagtoo ug sa katumanan sa tagna nakabaton ug bahin sa pagmantala sa mga mensahe sa nahaunang, ikaduhang, ug ikatulong mga manulonda, nasayod kon asa sila nagatindog. Anaa kanila ang usa ka kasinatian nga labi pang bililhon kay sa lunsay nga bulawan. Kinahanglan sila magpabilin nga malig-on sama sa usa ka bato, nga nagkupert sa sinugdanan sa ilang pagsalig nga malig-on hangtod sa katapusan.” Manuscript Releases, tomo 1, 47.

Sa Levitico bente-tres, ang nahaunang pagsulay girepresentahan pinaagi sa usa ka propetikong kombinasyon sa tulo nga gisundan paglabay sa lima ka adlaw sa katapusan sa tinapay nga walay levadura. Ang Pasko maoy unang adlaw, ang fiesta sa tinapay nga walay levadura maoy ikaduhang adlaw, ug ang halad sa unang mga bunga maoy ikatulong adlaw. Lima ka adlaw sa ulahi, natapos ang fiesta sa tinapay nga walay levadura. Ang propetikong estruktura sa nahauna sa tulo ka mga pagsulay girepresentahan usab diha sa ikatulo ug katapusang pagsulay. Niadtong ikatulong waymark, nga naglangkob sa tulo ka waymark nga gisundan sa usa, ang fiesta sa mga trumpeta maoy unang adlaw, ug ang pagkayab ni Cristo maoy lima ka adlaw sa ulahi, unya ang adlaw sa pagpasig-uli mosunod lima ka adlaw sa ulahi, ug unya lima ka adlaw pa ang milabay ang Pentecostes ug ang fiesta sa mga Balongbalong maoy nagtimaan sa haduol na nga balaod sa Domingo, nga girepresentahan diha sa basahon ni Ezequiel ingon nga kalaglagan sa Jerusalem.

Taliwala sa katapusan sa pista sa tinapay nga walay patubo ug sa pista sa mga trumpeta adunay traynta ka adlaw, nga dili lamang nagrepresentar ug simbolo sa usa ka saserdote, kondili usab sa ikaduhang pagsulay sa tulo ka mga pagsulay nga girepresentahan sulod sa Balaang hulagway.

Ang bautismo ni Cristo naghulagway sa tulo ka mga ilhanan sa Paskuwa, sa tinapay nga walay levadura, ug sa unang mga bunga, kay kining tulo ka mga ilhanan nagrepresentar sa kamatayon, paglubong, ug pagkabanhaw ni Cristo. Kining tulo ka mga lakang, nga gisundan sa lima ka adlaw paingon sa ikaupat nga lakang, ginarepresentar sa katapusan sa pista sa tinapay nga walay levadura. Ang bautismo nagapakita sa tulo ka mga lakang sulod sa usa ka mubo nga gutlo sa dihang gibautismohan ni Juan ang iyang Mesiyas. Ang mga pista sa tingpamulak nagabulag niining tulo ka mga lakang pinaagi sa tagsa ka usa ka adlaw, ug ang mga pista sa tingdagdag nagabulag niining tulo ka mga lakang pinaagi sa lima ka adlaw.

Sa dihang atong iaplikar ang unang pagsulay sa mga pista sa tingpamulak ingon nga usa ka kombinasyon sa tulo ka mga timaan sa dalan nga gisundan sa usa ka timaan sa dalan paglabay sa lima ka adlaw; ug unya iaplikar ang mga pista sa tinghunlak ingon nga tulo ka mga timaan sa dalan nga gisundan paglabay sa lima ka adlaw sa usa ka timaan sa dalan, adunay usa ka matagnaong estruktura nga napahimutang nga naglangkob sa usa ka alpha nga timaan sa dalan nga tulo nga gisundan sa lima ka adlaw, nga unya gisundan sa katloan ka adlaw, ug sa ikatulong pagsulay sa mga pista sa tinghunlak ingon nga usa ka timaan sa dalan nga tulo nga gisundan sa lima ka adlaw—ang estruktura naghulagway sa unang pagsulay ingon nga naglangkob sa kinatibuk-an nga lima ka adlaw, nga gisundan sa ikaduhang pagsulay nga katloan ka adlaw nga moabot ngadto sa ikatulong timaan sa dalan nga lima ka adlaw. Ang lima dugang katloan, dugang lima mao ang kap-atan ( $5 + 30 + 5 = 40$ ).

Ang bautismo ni Cristo gilayon gisundan sa kap-atan ka mga adlaw, nga natapos sa tulo ka mga pagsulay. Labing daghan pa ang mailhan sa estruktura sa Levitico beinte-tres inubanan sa panahon sa Pentecostes, apan sa laing ang-ang ang maong kapitulo nagrepresentar sa Arka sa Labing Balaang Dapit.

Ang mga pista sa tingpamulak ug tinglagas diha sa Levitico 23 gibutang sa taliwala sa duha ka mga Igpapahulay. Kining duha ka mga Igpapahulay nagrepresentar sa duha ka nagatabon nga mga kerubin, ug ang mga timaan sa dalan sa panahon sa Pentecostes nga nahiuyon sa Levitico 23 nagrepresentar sa Arka ug sa duha ka nagatabon nga mga kerubin. Si Ezequiel gidala ngadto sa santuwaryo diha sa kapitulo uno, ug sa gidala siya didto, nahimutang siya lima ka adlaw sa wala pa ang paglikos nga nagdala ngadto sa kalaglagan sa Jerusalem, nga nagatipo sa haduol na nga balaod sa Domingo. Ang balaod sa Domingo girepresentahan sa Pentecostes ug sa Tabernaculo diha sa Levitico 23. Si Ezequiel anaa sa ikakatloan ka tuig, ug ang katloan mao ang yugto sa ikaduha sa tulo ka mga pagsulay nga naglangkob sa kalayo sa hudno sa Malakias 3. Ang ikaduha nga pagsulay girepresentahan sa katloan ka adlaw, maingon nga si Ezequiel anaa sa ikakatloan ka tuig sa ikanapulog-pito nga siklo sa Jubileo nga nagsugod sa Dakong Paskuwa ni Josias, sumala sa tawag niini sa mga historyador. Si Ezequiel anaa lima ka tuig sa wala pa ang paglikos nga milungtad ug napulog-walo ka bulan, ug anaa siya sa templo, nga mao ang taliwala sa tulo ka katapusang mga pagsulay nga nagaputli ug nagahinlo sa salin. Si Pedro atua sa Cesarea-Filipos (Panium), usab diha sa taliwala sa tulo ka mga pagsulay, ingon sa girepresentahan sa Panium (Cesarea-Filipos), sa bukid sa Pagbag-o sa Panagway, ug sa krus.

Sa 592 BC si Ezekiel gihimong “amang” sa milagroso nga paagi ug misulti lamang sa dihang ablihan sa Dios ang iyang baba. Kana nga kahimtang nagpadayon hangtod sa pagkapukan sa Jerusalem sa 585/6 BC. Gipasulti siya sa Dios sa dihang nagsugod ang paglibut sa siyudad, sa adlaw nga ang “tinguha sa” iyang “mga mata” namatay, apan wala siya tugoti sa pagsulti sa gawasnon hangtod nga ang Jerusalem, ang “tinguha sa” “mga mata” sa Israel, napukan na. Ang pagkapukan sa Jerusalem nagrepresentar sa haduol nga umalabot nga balaod sa Domingo, ug didto makita nga ang amahan ni Juan Bautista, usa ka pari sa ikawalong hugna, nga gihimong amang samtang nag-alagad diha sa templo, diin usab didto si Ezekiel (sa panan-awon), gihimong amang usab sulod sa mga siyam ka bulan. Sa ikawalong adlaw human sa pagkatawo ni Juan, sa dihang si Juan pagatulion na, didto pa siya tugoti sa pagsulti. Duha ka mga manalagna ang gihimong amang samtang anaa sa balaang puloy-anan. Ang ikatulong manalagna nga gihimong amang samtang nagtan-aw kang Cristo sa balaang puloy-anan mao si Daniel. Sa kapitulo napulo, si Daniel atua sa balaang puloy-anan, ug sa dihang gihikap siya sa ikaduhang higayon sa tulo ka higayon, gihimong amang siya. Sa tunga-tungang bahin gihimong amang si Daniel.

Ug sa dihang nakasulti na siya kanako niadtong maong mga pulong, gitutok ko ang akong nawong ngadto sa yuta, ug nahimo akong amang. Ug, ania karon, may usa nga sama sa dagway sa mga anak sa mga tawo nga mihikap sa akong mga ngabil; unya gibuka ko ang akong baba, ug misulti, ug miingon kaniya nga nagatindog sa akong atubangan, Oh akong ginoo, tungod sa panan-awon ang akong mga kasub-anan mibalik sa ibabaw nako, ug wala nay nahibiling kusog kanako. Daniel 10:15, 16.

## **Pagsulti**

Ang simbolismo sa “pagsulti” namatikdan sa hapit na moabot nga balaod sa Domingo sa dihang ang Estados Unidos mosulti ingon nga usa ka dragon, ang asno ni Balaam mosulti, ug ang panan-awon ni Habakkuk mosulti ug dili mamakak. Ang tulo ka amang nga mga propeta nga gihimong amang samtang atua sa balaang puloy-anan, mosulti sa panahon sa pagkalaglag sa Jerusalem. Uban kang Zacarias, siya mosulti aron sa pag-ila nga husto ang bag-ong ngalan sa iyang anak, sa ingon naghulagway sa mga taga-Filadelfia nga pagahatagan ug bag-ong ngalan.

Ang magmadaogon himoon ko nga haligi diha sa templo sa akong Dios, ug dili na siya mogula pa: ug isulat ko kaniya ang ngalan sa akong Dios, ug ang ngalan sa siyudad sa akong Dios, nga mao ang bag-ong Jerusalem, nga nagakunsad gikan sa langit gikan sa akong Dios: ug isulat ko kaniya ang akong bag-ong ngalan. Pinadayag 3:12.

Si Zacarias gihatagan ug usa ka tapyas nga sulatanan aron isulat ang bag-ong ngalan sa pamilya ni Juan.

Ug nahitabo nga sa ikawalong adlaw miadto sila aron sa pagpatuli sa bata; ug ilang ginganlan siya ug Zacarias, sumala sa ngalan sa iyang amahan. Apan mitubag ang iyang inahan ug miingon, Dili ingon niana; kondili paganganlan siya ug Juan. Ug sila miingon kaniya, Walay bisan usa sa imong kaparyentihan nga ginganlan niini nga ngalan. Ug ilang gipasinyasan ang iyang amahan, unsa ang iyang pagbuot nga itawag kaniya. Ug nangayo siya ug usa ka sulatanan, ug misulat, nga nagaingon, Juan ang iyang ngalan. Ug silang tanan nanghibulong.

Ug dihadhiha naabli ang iyang baba, ug nakagawas ang iyang dila, ug siya misulti, ug midayeg sa Dios. Lucas 1:59–64.

Ang bag-ong ngalan ni Juan nahiuyon sa iglesia sa Filadelfia, ug ang ngalan nga Zacarias nahiuyon sa Laodicea ingon nga girepresentahan sa pagkawalay-pagtuo ni Zacarias sa mensahe sa ikatulong manulonda. Ang tanang mga manalagna naghisgot sa ulahing mga adlaw, ug ang ulahing mga adlaw mao ang kasaysayan sa ikatulong manulonda. Busa ang manulonda nga nagdala sa mensahe kinahanglan mao ang ikatulong manulonda. Midumili si Zacarias sa pagsabot nga ang Ginoo molabay sa iglesia Adventista sa Ikapitong Adlaw sa Laodicea. Aduna pay dugang ikasulti mahitungod sa pagpasig-uli sa tingog diha niining mga manalagna, apan magpadayon kita sa pagpaingon ngadto sa usa ka pagsabot sa linyang manalagna ni Josias.

## Ang Ligid ni Josiah

Atong gihisgutan ang ikanapulog-pito nga siklo sa Jubilee nga nagsugod sa Paskuwa ni Josiah niadtong 622 BC, apan ang linya ni Josiah nagsugod sa mas sayo pa kay sa 622 BC. Ang pagrebelde sa Israel nga maoy hinungdan sa paglingkod ni Saul sa trono isip unang hari sa Israel nagtimaan sa kap-atan ka tuig nga pagaharian ni haring Saul, gisundan sa kap-atan ka tuig nga pagaharian ni haring David, ug gisundan pa sa kap-atan ka tuig nga pagaharian ni Solomon. Ang pagsalikway sa Dios nga nakapasakit pag-ayo sa manalagna nga si Samuel nahitabo niadtong 1097 BC, ug nagsugod sa usa ka mapanagnaong linya sa pagrebelde nga natapos didto sa krus sa dihang ang mga Judio mipahayag nga sila walay hari kondili si Cesar.

Apan misinggit sila, Kuhaa siya, kuhaa siya, ilansang siya sa krus. Miingon si Pilato kanila, Ilansang ko ba sa krus ang inyong Hari? Mitubag ang mga pangulong sacerdote, Wala kami hari gawas kang Cesar. Juan 19:15.

Sa 1097, tulo ka mga hari ang maghari, matag usa sulod sa kap-atan ka tuig, hangtod sa kamatayon ni Solomon niadtong 977 BC, sa dihang ang gingharian dayon nabahin ngadto sa amihanan ug habagatan.

Ug unya, sa ulahi nangayo sila og hari; ug gihatag kanila sa Dios si Saul nga anak ni Cis, usa ka tawo sa banay ni Benjamin, sulod sa kap-atan ka tuig. Mga Buhat 13:21.

Si David katloan ka tuig ang panuigon sa diha nga nagsugod siya sa paghari, ug siya naghari sulod sa kap-atan ka tuig. Sa Hebron naghari siya ibabaw sa Juda sulod sa pito ka tuig ug unom ka bulan; ug sa Jerusalem naghari siya sulod sa traynta ug tulo ka tuig ibabaw sa tibook Israel ug Juda. 2 Samuel 2:4, 5.

Ang paghari ni Solomon nagsugod sa 1017 BC; ang patukoranan sa Templo gipahimutang sa ikaupat nga tuig ni Solomon (1013 BC). Ang pagtukod milungtad ug pito ka tuig (1 Mga Hari 6:37–38), ug ang Templo nahuman sa ikawalo nga bulan sa ikanapulog-usa nga tuig ni Solomon. Ang pormal nga paghalad nahitabo sa ikapito nga bulan (ang bulan sa Ethanim), sa panahon sa Pista sa mga Tabernakulo (1 Mga Hari 8; 2 Cronicas 5–7), 1006 BC. Ang mga hari, ang Templo, ug ang nasod ang matag usa girepresentahan diha sa kasaysayan pinaagi sa usa ka yugto nga upat ka gatus ug kasiyaman ka tuig nga tin-aw nga nagtimaan sa usa ka matagnaong yugto maylabot sa

mga hari, sa Templo, o sa nasod.

Si Daniel gidala ngadto sa pagkabinihag niadtong 607 BC, bisan pa nga ang kadaghanan sa mga kronolohista sa Biblia nagaila sa 605 BC. Ang kasaysayanon nga talaan kinahanglan mahiuyon sa matagnaong pagpamatuod, ug ang simbolismo sa mga hitabo nga sa kasaysayan gimarkahan diha sa linya sa kasaysayan nga nagsugod sa tinguha alang sa usa ka hari niadtong 1097 BC nagkinahanglan, ibabaw sa daghang matagnaong mga saksi, nga ang 607 BC mao ang tukmang aplikasyon, ug dili ang 605 BC. Ang 607 BC nagtimaan sa katapusan sa upat ka gatus ug kasiyaman ka tuig diha sa linya sa mga hari, apan nagsugod usab kini sa usa sa tulo ka nag-unang representasyon sa kapitoan ka tuig nga mahitabo diha sa maong linya. Ang 607 BC nagtimaan sa katapusan sa kapitoan ka tuig nga nagsugod sa pagkabinihag ni Manases niadtong 677 BC. Ang unang representasyon sa simbolo sa upat ka gatus ug kasiyaman ka tuig (nga adunay tulo ka mga saksi diha sa linya), matapos diin ang usa sa tulo ka mga saksi sa kapitoan ka tuig matapos ug ang laing saksi sa kapitoan ka tuig magsugod—ang matematikanhong estruktura nagpamatuod ngadto sa 607 BC, bisan pa sa hunahuna nga si Daniel gidala ngadto sa pagkabinihag niadtong 605 BC.

Sulod sa linya nga naglangkob sa usa ka yugto nga 490 ka tuig nga may kalabutan sa mga hari gikan sa 1097 BC hangtod sa 607 BC, anaa usab ang 490 ka tuig gikan sa pagpahinungod sa Templo ni Solomon hangtod sa pagpahinungod sa Templo human sa pagkabinihag pinaagi kang Zerubbabel niadtong 516 BC. Kining 490 ka tuig naglangkob sa 420 ka tuig gikan sa pagpahinungod ni Solomon sa iyang ikanapulog-usa ka tuig, inubanan sa 70 ka tuig nga nahimong biniyaan ang Templo sa panahon sa pagkabinihag, nga mokabat ug 490 ka tuig. Ang ikatulong sugo ni Artaxerxes miabot 59 ka tuig sa ulahi niadtong 457 BC, ug nagtimaan sa sinugdanan sa 490 ka tuig nga “gitagal” (giputol, Daniel 9:24) alang sa katawhan sa Dios nga natapos niadtong tuig 34 sa pagbato kang Esteban. Siyempre, aduna pay daghang uban nga halalum kaayong mga kronolohikal nga mga saksi sulod sa propetikong linya nga nagsugod sa pundasyonal nga apostasya sa pagsalikway sa Dios ug sa Espiritu sa Tagna niadtong 1097 BC ug natapos sa dihang nakita ni Esteban si Cristo nga nagtindog sa too nga kamot sa Dios. Sulod niini nga pagpamatuod atong makita ang propetikong ligid ni Josias.

Ako akong moingon og “pundasyonal nga apostasiya,” kay ang sinugdanan sa maong linya nagtimaan kon kanus-a gisalikway sa Israel ang Dios ingon nga Hari, tungod sa ilang tinguha nga makabaton og hari nga iya sa kalibotan, sa ingon nagtimaan sa pundasyon sa tawhanong monarkiya sa Israel. Gisulat ko usab kini alang sa ligid ni Josias, nga nagkahulogan og “pundasyon sa Dios,” kay kini usa ka simbolo sa pundasyon ug sa pundasyonal nga apostasiya sa katawhan sa Dios.

Sa dihang namatay si Solomon ug ang napulog-duha ka banay nabahin ngadto sa amihanan ug habagatan, ang pagpahinungod ni Jeroboam sa peke nga sistema sa pagsimba gisaway sa masupilon nga propeta, ug ang iyang pagsaway naglangkob sa tagna bahin sa umaabot nga hari nga ginganlan si Josias. Sa pundasyonal nga apostasya ni Jeroboam ug sa napulo ka banay sa amihanan, gitagna ang tagna mahitungod kang Josias ug sa iyang rebaybal nga gimarkahan sa Dakong Paskuwa sa 622 BC. Kana nga rebaybal nahitabo pinaagi sa pagkadiskobre sa mga sinulat ni Moises ug sa pagpahibalo sa hukom batok sa katawhan sa Dios tungod sa ilang padayon nga

apostasya. Sa dihang ang mga pulong gikan sa mga sinulat ni Moises gibasa ngadto kang Haring Josias, nakapamunga kini sa labing dako nga rebaybal sa kasaysayan sa Daang Tugon. Ang tagna mahitungod sa usa ka umaabot nga bata nga pagatawohon nga paganganlan si Josias naglakip usab sa profetikong paghukom sa pundasyonal nga apostasya nga gipunting batok kang Haring Jeroboam sa masupilon nga propeta.

Ang tunglo ni Moises, sumala sa pagtawag niini ni Daniel, mao ang “pito ka mga panahon” sa Levitico 26, ug kini nahimong pundasyonal nga kaplag ni William Miller nga mao ang simbolo sa mga pundasyonal nga kamatuoran sa Adventismo. Ang paghatag og gahum sa mensahe ni Miller niadtong Agosto 11, 1840, gidala pinaagi sa buluhaton ni “Josiah” Litch niadtong 1838 ug 1840. Niadtong 1863, kana nga mga pundasyon gisalikway, ug ang “pito ka mga panahon” nahimong simbolo dili lamang sa mga pundasyonal nga kamatuoran sa mga Millerite nga Philadelphian, kondili usab simbolo sa pagsukol sa Laodicean nga Millerismo batok sa mga pundasyon. Ang kasaysayan sa mga Millerite sa nahaunang ug ikaduhang manulonda naglangkob sa simbolismo ni “Josiah,” nga pagausbon gayod sa matag letra sa kasaysayan sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo. Ang ligid ni Josiah moabot balik ngadto sa paglamat sa hari nga si Saul ug dayon hangtod sa pagsuka gawas sa Laodicean nga Iglesia Adventista sa Ikapitong Adlaw diha sa balaod sa Domingo. Ang ligid ni Josiah diha sa Ezequiel anaa karon sa proseso sa pag-abli sa selyo ingon nga kinatumyan sa pagpatik sa selyo sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo.

Padayonon nato kining mga butanga sa sunod nga artikulo.